RESPONSABILITATEA FUNCȚIONARILOR PUBLICI DIN PERSPECTIVA ETICII PROFESIONALE

RESPONSIBILITY OF PUBLIC OFFICERS FROM THE PERSPECTIVE PROFESSIONAL ETHICS

Ion DULSCHI,
doctor în ştiinţe, conferenţiar,
Departamentul de relaţii internaţionale
a Universităţii de Stat din Moldova

SUMMARY

The problem of compliance with ethical standards of behaviour by civil servants remains one of the key theoretical and practical challenges for the science of public administration. The need for a new paradigm is put forward that defines the nature of the behaviour of a civil servant from law-abiding to a sense of moral duty and social responsibility.

Keywords*: civil servant, law-abiding, social norms, responsibility.*

Formarea personalităţii pe parcursul întregii dezvoltări a societăţii umane a fost legată de normele sistemului existent. Societatea a încercat şi încă încearcă să impună individului anumite norme de comportament. Acesta, în esenţă, este un proces obiectiv care a decurs întotdeauna fără probleme şi, adesea, chiar şi în secolele de confruntare ascuţită între părţi.

Prezenţa unităţii şi lupta contrariilor este esenţa dezvoltării dialectice a societăţii. În aceste condiţii, se pune întrebarea cu privire la normativitatea relaţiilor publice şi la obligaţia indivizilor, membri ai promisiunii de a respecta regulile de comportament stabilite. Respectarea legii acţionează ca un model de comportament uman care garantează ordinea socială. Încă din primele zile ale existenţei sale, un individ este expus la diferite forme de influenţă - psihologică, morală, economică şi chiar fizică, cu scopul de a stabili reflexe specifice în conştiinţa sa care să asigure respectarea tiparelor de comportament stabilite. De la o vârstă fragedă, copilul este obligat să se supună cerinţelor bătrânilor - fraţi şi surori, tată, mamă, bunica, bunic, educator, profesor etc. În acelaşi timp, este rar ca necesitatea ascultării să aibă un caracter întemeiat, argumentativ.

Formarea unui stereotip de confort şi chiar interes subiectiv în supunerea unei persoane faţă de părerea şi cerinţele scării sociale superioare, fie din cauza vârstei, serviciului sau din motive economice, are un impact direct asupra caracterului ei, asupra capacităţii de a se îndrepta critic. evaluează situaţia şi capacitatea de a răspunde în mod adecvat la apelurile altora Desigur, nu vom lua în considerare aici cazuri de comportament neconform al indivizilor, pe care unii cercetători (R. Merton) le consideră în cheia comportamentului deviant. [3]. Este un astfel de comportament o problemă socială şi este necesară schimbarea paradigmei sociale de la o societate ascultătoare confortabilă la opoziţie faţă de instituţiile puterii, opoziţie faţă de autorităţi. Orice persoană

sănătoasă, și mai ales cea înzestrată cu putere, va fi categoric în alegerea sa în favoarea paradigmei supunere. Și pentru aceasta există multe argumente bazate pe posibilele consecințe apocaliptice ale comportamentului neconform cu un calendar detaliat al catastrofelor până la scară globală.

Suntem de acord cu faptul că societatea și relațiile publice s-au format pe baza adoptării de către majoritatea membrilor săi a unor norme de comportament care asigură ordinea și stabilitatea dezvoltării acesteia. Restricțiile și interdicțiile sub amenințarea pedepsei sunt impuse anumitor acțiuni care pot provoca daune membrilor individuali ai acesteia și comunității. Aceste restricții și interdicții, precum și procedurile de aplicare a acestora, sunt detaliate în legislație.

Dacă ne întoarcem la literatura juridică dedicată comportamentului juridic, vom găsi mai multe concepte care indică obligația cetățenilor de a respecta normele de drept, aceasta fiind răspunderea și responsabilitate legală. [2]

Respectarea legii, consimțământul de a accepta și respecta regulile de conviețuire. În explicarea esenței respectării legii, teoreticienii din domeniul jurisprudenței se bazează pe faptul că o persoană acceptă norme de comportament stabilite, ghidându-se de propria sa conștiință juridică. Adică prin înțelegerea normei juridice și acceptând-o ca obligație de a acționa sau de a nu acționa într-o situație anume. În înțelegerea noastră a conștientizării juridice ca bază a respectării legii, încă nu există garanții pentru un comportament care respectă legea. Sfera conștiinței se referă la componenta intimă a personalității, care nu poate fi pătrunsă și ștersă de adevăratele motive ale comportamentului. Faptul că cutare sau cutare persoană nu este înregistrată ca contravenient al legii nu înseamnă că nu a săvârșit infracțiuni sau că nu le va mai comite în viitor. Respectarea legii poate fi cauzată nu atât de convingerile de a fi strict ghidate de normele legii în comportamentul cuiva, cât de frica de responsabilitate în fața legii sau de reticența de a-și păta reputația.

Oricare ar fi motivul comportamentului unei persoane care respectă legea, acesta se bazează pe semne externe îndreptate către alți membri ai societății sau instituții ale statului, definite ca comportament conforme. Este de remarcat faptul că respectarea legii în comportamentul de zi cu zi depășește prescripțiile legale și devine obișnuită și în relațiile oficiale, atunci când comportamentul nu tocmai legal al managerului este perceput ca normă, iar orice obiecție este plină de pedepse, chiar dacă este informal. Acest tip de comportament este caracteristic instituțiilor în care managerii preferă un stil de management autoritar și țin subordonații sub control feminin, excepțiile doar confirmă regula.

Alternativa ascultării este responsabilitatea. În cadrul relațiilor publice juridice, instituția de responsabilitate ocupă o poziție cheie și îndeplinește numeroase funcții de asigurare a respectării normelor de comportament stabilite de lege. Pe lângă funcțiile educaționale, preventive, preventive și penale, responsabilitatea juridică trebuie să asigure statul de drept la nivel național. Nu vom obiecta la acest algoritm al funcției sociale de responsabilitate, cu o precizare minoră, dar importantă.

Răspunderea juridică este o valoare semnificativă din punct de vedere social atunci când este aplicată într-un stat de drept, când legile sunt de natură juridică, când sunt adoptate în scopul asigurării drepturilor, libertăților și securității cetățenilor. În lipsa

unor asemenea condiții, răspunderea juridică va acționa ca un instrument de arbitrar al puterii în numele statului.

Un funcționar public, la preluarea mandatului, depune jurământul și se obligă să respecte constituția și legile țării: „Jur solemn să respect Constituția Republicii Moldova, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, să protejez suveranitatea, independența și teritorialul. integritatea Republicii Moldova, să implementez legile în mod obiectiv și imparțial, să-mi îndeplinesc cu conștiință atribuțiile în exercitarea funcției publice și să respect regulile de conduită profesională." [1] În activitățile zilnice, el acționează și în conformitate cu fișele postului.

Codurile de etică ale funcționarilor publici adoptate repetă practic prevederile codului muncii, administrativ și penal care stabilesc interdicții reglementare asupra anumitor fapte și pedepsesc încălcarea acestora prin răspundere disciplinară, administrativă sau penală.

În ciuda faptului că codurile se referă la aspectele morale ale activităților funcționarilor publici, cum ar fi integritatea, conflictul de interese, recompense inacceptabile etc., stabilirea și aplicarea sancțiunilor contravenitorilor se referă la mecanismele legale de reglementare. Latura morală a problemei este prezentă doar ca o componentă adjuvantă ca condamnarea publică și apariția unor pete minore pe imaginea unui funcționar public. În această privință, nu vedem un factor de reglementare puternic în comportamentul social în instituția moralității.

Suntem profund convinși că o schimbare a situației în materie de respectare a normelor etice de comportament de către funcționarii publici este posibilă atunci când accentul în domeniul controlului extern este mutat pe sfera autoguvernării interne a individului. Pentru a face acest lucru, este necesar să existe o paradigmă de educație de la un individ ascultător la o persoană responsabilă, care să fie ghidată în comportamentul său nu de cerințele celorlalți, ci de o conștientizare a gradului de utilitate socială sau de inferioritate a acestuia. acțiuni, inclusiv pentru sine.

BIBLIOGRAFIE

1. Legea Nr. 158 din 04-07-2008 privind funcția publică și statutul funcționarilor publici, Publicat: 23-12-2008 în Monitorul Oficial Nr. 230-232 art. 840 (Legea funcției publice și a funcționarului public).
2. Robert Merton: Theory of Deviant Anomii, https: //ozlib.com/ 023164/sotsium/ robert_merton_teoriya_deviantnoy_anomii#222365
3. Skakun O.F., Theory of the state and law: a textbook, publicat în 2001, Editura Harkiv: Konsum, 656 pagini.